

ΣΚΛΗΘΡΟ

Ένας βορειοευρωπαϊός στις Κυκλάδες

Από την Μαργαρίτα Τζάλη, Υπεύθυνη Επικοινωνίας Έργου LIFE Andros Park
By Margarita Tzali, Communication Coordinator of LIFE Andros Park project
Φωτογραφίες: Αρχείο LIFE Andros Park/ Photos: LIFE Andros Park Archive

Είναι ψηλός και ευθυτενής και... πράσινος - με αυτό το έντονο πράσινο, της φρεσκάδας. Προτιμά τη δροσιά των ρεματιών της Άνδρου, το νερό που ρέει. Είναι το σκλήθρο, ο βορειοευρωπαϊός των Κυκλάδων.

It prefers the shade of the ravines in Andros, the water that flows. It is tall and upright and ... green- with that deep greeney colour of freshness. It is the Northern European of the Cyclades, the alder tree.

A NORTHERN EUROPEAN IN THE CYCLADES

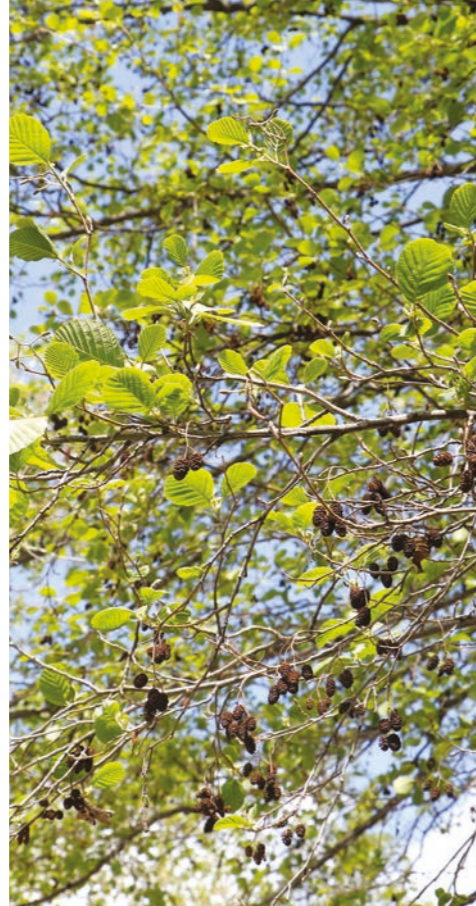
Ένα δέντρο σχετικά κοινό στην κεντρική και βόρεια Ευρώπη, που αν και παλιότερα κάλυπτε εκτενείς πλημμυρισμένες εκτάσεις, πλέον απαντάται κυρίως κατά μήκος ποταμών. Έφτασε στην Άνδρο από τη χέρσο, όταν αυτή ήταν ακόμα ενωμένη με την ηπειρωτική Ελλάδα και έμεινε κυρίως χάρη στα πλούσια νερά της. Η Άνδρος είναι το νοτιότερο τμήμα των Βαλκανίων όπου κανείς μπορεί να το συναντήσει να σχηματίζει μικρές συστάδες κατά μήκος ρεματιών, αλλά και μικρά δάση, όπως στη Βόρνη. Ξακουστό σε βορειότερες περιοχές έχει συνδεθεί με πλήθος μύθων και προκαταλήψεων: αποτέλεσε το αγαπημένο δέντρο των Δρυίδων και θεωρήθηκε είσοδος στη χώρα των νεραϊδών. Χρησιμοποιήθηκε στη βυρσοδεψία και στη βαφή υφασμάτων παράγοντας ποικιλία χρωμάτων, ενώ στο «κορμί» του έχει χτιστεί και στηρίζεται ολόκληρη η Βενετία.

ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ

Ως δέντρο που προτιμά πλημμυρισμένες ή πλούσιες σε νερό περιοχές και έχει προσαρμοστεί εντυπωσιακά στη ζωή σε τέτοιες συνθήκες. Τα σπέρματά του είναι αδιάβροχα και έχουν «πτερύγια» από φελλό για να μπορούν να ταξιδέψουν με το νερό. Το ξύλο του είναι ιδιαίτερα ανθεκτικό στην υγρασία, ενώ το εντυπωσιακότερο είναι ότι έχει αναπτύξει συμβιωτικές σχέσεις με μικροοργανισμούς για να μακροημερεύει. Βακτήρια δημιουργούν μικρούς όζους στις ρίζες του, δεσμεύουν το άζωτο από τον αέρα και του το παρέχουν, ενώ αυτό με τη σειρά του παρέχει στα βακτήρια σάκχαρα που παράγει με τη φωτοσύνθεση. Αυτό είναι μόνο ένα μικρό μέρος του θαυμαστού υπόγειου κόσμου των δασών σκλήθρου, όπου δέντρα, βακτήρια και μύκητες αλληλεπιδρούν και δημιουργούν ολόκληρα δίκτυα

A tree that is quite common in Central and Northern Europe which, even though in the olden days it covered large flooded areas, now it is found mainly along river banks. It arrived in Andros by land when it was still attached to the mainland and it survived mainly due to the plentiful water of the island. Andros is the southernmost part of the Balkans where one can find it forming small clusters along streams, but also small forests, like in Vori. Well known in Northern lands, it has been linked to several myths and prejudices: it was the favourite tree of the druids and it was considered as the entrance to the Land of the Fairies. It has been used in the tanning of leather and in dyeing of fabrics producing an abundance of colours, while on his "body" the whole city of Venice has been built and supported.

As a tree that prefers areas that are flooded or saturated with water, it has impressively adapted to live under these conditions. Its seeds are waterproof and they have "wings" made out of cork so they can travel with the water. Its wood is particularly resistant to moisture, while what is impressive is that it has developed symbiotic relationships with micro-organisms so it can prosper. Bacteria create small nodules on its roots, they bind the nitrogen of the air and supply it to the tree, while the tree offers sugars, produced during photosynthesis, to the bacteria. This is only a small part of the wonderful underground world of the alder forests, where trees, bacteria and fungi interact and create whole symbiotic networks, exchanging nutrients and information, transmitting signals and creating shields for the protection of their neighbours. Without these, each organism

συμβίωσης, ανταλλάσσοντας θρεπτικά συστατικά και πληροφορίες, στέλνοντας σήματα και δημιουργώντας ασπίδες προστασίας για τους γείτονές τους. Χωρίς αυτά ο κάθε οργανισμός μονάχος του δε θα μπορούσε να ευημερήσει. Το ανθρώπινο μάτι μπορεί, εκτός των δέντρων, να εντοπίσει μόνο ένα μικρό εφήμερο υπέργειο τμήμα των δικτύων αυτών: τα μανιτάρια, δηλαδή τα όργανα παραγωγής και διασποράς

on its own wouldn't be able to survive. The human eye can only, apart from the trees, locate a ephemeral above ground part of this network: mushrooms, i.e. the organs that produce and disperse the spores of the fungi. Mushrooms of the genus Paxillus, Gymnoporus and Naucoria grow under the trees, with some of them making a delicious meal. It is worthwhile to wander in an alder forest

Αξίζει να περιπλανηθείτε σε ένα δάσος σκλήθρων στην Άνδρο, να απολαύσετε τη δροσιά που προσφέρει, να αναζητήσετε μανιτάρια και να βρεθείτε νοτιά -για λίγο έστω- κάπου αλλού.

των σπορίων των μυκήτων. Γυμνόπιλοι, ναυκόριες, πάξιλλοι αναπτύσσονται κάτω από τα δέντρα, με ορισμένα να αποτελούν εκλεκτό έδεσμα.

Αξίζει να περιπλανηθείτε σε ένα δάσος σκλήθρων στην Άνδρο, να απολαύσετε τη δροσιά που προσφέρει, να αναζητήσετε μανιτάρια και να βρεθείτε νοτιά -για λίγο έστω- κάπου αλλού.

Το LIFE Andros Park πραγματοποιεί δράσεις για να βελτιώσει την κατάσταση των θαλασσοπούλιων και της Μεσογειακής φώκιας στην Άνδρο, καθώς και του σκλήθρου, που αποτελούν σημαντικά στοιχεία του νησιού σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. ■

www.life-androspark.gr

in Andros, to enjoy the freshness it offers, to search for mushrooms and to enjoy a different scenery.

LIFE Andros Park implements actions to improve the state seabirds and the Mediterranean monk seal in Andros, as well as that of the alder, which are important elements of the island on a European level. ■

www.life-androspark.gr